

Ishaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Važno zborovanje agrarnih interesentov

Preteklo nedeljo, 9. t. m. so zborovali v Ljubljani, v dvorani Delavske zbornice, zastopniki Zveze slovenskih agrarnih interesentov. To zborovanje je bilo prvo po uveljavljanju novega zakona o likvidaciji agrarne reforme in važnost tega zborovanja se vidi iz tega, ker je bilo treba ljudem pojasniti mnogo točk novega zakona, o katerih si ljudje še niso bili dovolj na jasnem.

Prišli so delegati novoustanovljenih zadrug in zastopniki agrarnih interesentov z vseh krajev Dravske banovine, iz Čabra, Prekmurja in našega dela Koroške. Bilo je nad 300 delegatov.

Zanimivo je bilo opazovati zborovalce na tem zborovanju, s kakšno pazljivostjo so sledili stvarnim in jedrnatim pojasnilom govornikov. Na vsakem obrazu si bral veliko skrb za vsakdanji kruh in škoda je, da ni bilo na zborovanju več ljudi »stare šole«, da bi bili videli na svoje oči in slišali na svoja ušesa, kako globoko je že prodrla v narod misel, da je treba postaviti vse naše javno življenje tudi na kmetih na trdno in solidno socialno podlago brez vsake nepotrebne »idejne« primese. Masa naroda hoče pred vsem živeti, hoče imeti pred vsem svoj vsakdanji kruh, vse drugo pa bo ljudem samo od sebe navrženo.

Zborovanje je otvoril s pozdravnim nagovorom predsednik Zveze agrarnih interesentov gosp. Ivan Stražišar, ter imenoma pozdravil bivšega ministra gosp. Ivana Pucelja, ravnatelja Zveze slovenskih zadrug g. Frana Trčka in načelnika v pok. g. Ivana Sancina.

Udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju.

Pred prehodom na dnevni red je predlagal gosp. Mravlje udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku gosp. Petru Živkoviću, poljedelskemu ministru g. Mirku Neudorferju, gozdnemu ministru g. dr. Stanku Šibeniku in našem banu g. dr. Dragu Marušiču. Vse brzojavke so bile navdušeno sprejete.

Bivši minister g. Ivan Pucelj je dejal med drugim zahvaljujoč se za pozdrave, da je prišel med agrarne interesente, da jih pozdravi v imenu konzorcija »Kmetskega lista«.

Kmetski list je bil prvi, ki se je zavzel za interese agrarnih interesentov in jih neustrašeno branil. Udeležil se je zborovanja, da bi spodbudil interesente k vztrajni borbenosti do končne zmage. Zagotavlja agrarne interesente, da jim bodo v borbi za zemljo in gozdove pomagali vsi.

Zborovalci so besede bivšega ministra sprejeli z burnim odobravanjem.

Po pozdravu g. predsednika je povzel besedo podpredsednik »Zveze« g. Albin Prepeluh, ki je v kratkem in zelo stvarnem govoru ori-

sal zgodovino agrarne reforme v naši novi državi in opisal težko borbo, ki jo je preživela njena izvedba. Boj je bil dolg in trd, a tudi uspeh ni majhen, čeprav še ni dosežen zadnji cilj. Toda že to, kar je bilo zaenkrat mogoče doseči, je mnogo; stvar »Zveze« pa bo, da bo skrbno pazila, kako bodo uradniki zakon izvajali.

Posebno veliko odobravanja je žel govornik za svoje izvajanje o številnih nasprotnikih agrarne reforme pri nas. Da nasprotujejo agrarni reformi gospodje veleposestniki, ni nič čudnega — oni so pač prizadeti od nje. Težko razumljivo pa je, da so se oglasili (v »Jutru«) tudi naši šumarji, ki se sklicujejo na izvajanja nekega češkega lista, češ da je agrarna reforma zlasti glede gozdov škodljiva! Ta »zlati« nauk so pobrali naši šumarji iz čeških »Narodnih listov«. Ta časopis je sicer velik po obsegu, ne pomeni pa nič! Če bi bili pa naši šumarji brali, kaj pišejo češki agrarci, ki državo vladajo, bi bili zvedeli nekaj drugega!

Najhujši trn v peti pa so veleposestnikom naše zadrage, ki smo jih ustanovili v zadnjem času. Proti temu so se zagnali z vso silo in nobeno sredstvo jim ni preslabo. Tudi gospodje šumarji podpirajo veleposestnike v tem oziru in nikakor nočejo ali ne morejo razumeti, da leži vsa bodočnost našega gospodarstva le v zadrugištvu, ne pa v privatno-kapitalističnem sistemu. In če »Zveza slovenskih agrarnih interesentov« ne bi bila storila nič drugega kakor da je ustanovila v razmeroma kratkem času nad poldrugsto zadrugo, bi bila že samo s tem izvršila veliko delo, ker je s tem — in bo še — silno dvignila med nami zadrugo misel.

Pojavlja pa se pri nas proti agrarnim interesentom in proti našim zadrugam tudi odpor od strani občin. Imamo namreč tudi pri nas občine, kjer ne odločujejo vsi sloji, ampak samo en sloj, ena plast prebivalstva in sicer premožnejša. V takih občinah bo treba paziti, kdo bo užival plodove agrarne reforme, in »Zveza« ne bo nikdar pozabila na to, da se je borila za to, da uživajo plodove agrarne reforme najrevnejši ljudje, za katere je bila v prvi vrsti namenjena, in nikdar se ne sme zgoditi, da bi ena ali druga občinska veličina agrarno reformo izrabljala za kakšno »protekcijsko« ali »milost« ali kaj podobnega!

Za svoje temeljito izvajanje je žel govornik burno odobravanje.

Zakoni in pravilniki o agrarni reformi.

Nato je pojasnil novi zakon g. dr. Janže Novak s pravne strani. Agrarna reforma, je rekel, kakršno imamo sedaj, še nikakor ni

končana, ampak je šele prva stopinja, prva etapa, v veliki akciji za socialno-politično reformo naše vasi. To se vidi tudi iz samega zakona, kakršen je. Zakon tolmačiti v celoti bi bilo preobširno, zato hoče govornik omeniti le nekaj najvažnejših točk.

Zakon določa pred vsem, kaj naj ostane veleposestniku. To je važno in na to morajo v vsakem posameznem primeru interesente zelo paziti, da ne bodo zopet kaj zamudili, kakor se je to žalibog že zgodilo. Zamujene stvari je težko popravljati, tudi če so zamujene iz nevednosti. Novi zakon daje nekaj možnosti tudi za popravilo starih krivic.

Vse, kar nam daje novi zakon, bo pa odvisno od tega, kako se bo izvajal. Izvajali ga bodo uradniki, poleg njih pa bodo uradovale še posebne komisije. Take komisije bodo v naši banovini tri: za Prekmurje, za Ljubljano in za Maribor. Te komisije bodo imele zelo važno besedo in zato bo treba silno paziti, da bodo v teh komisijah sedeli možje, ki so res možje na svojem mestu in ki bodo dobro poznali zakon, da jih ne bo mogoče igravati. Da pa si zagotovi take možje, bo »Zveza« priredila poseben poučni tečaj zanjo, da bodo znali in umeli ceniti interese onih, ki jih hoče zakon ščititi, da ne bodo ljudje kasneje zopet odvisni od kakšne »milosti«, ampak da bodo znali varovati in zahtevati svojo pravico, ki je nikakor ne smejo zamuditi.

Glede cerkvenih in samostanskih veleposestev je govornik mnenja, da po zakonu niso zaščitena. Če padejo pod agrarno reformo posestva pravoslavne cerkve, potem znatni deli posestev katoliške cerkve, potem tudi ne sme biti razloga za posebno zaščito škofovskih in samostanskih veleposestev pri nas.

Paziti bo treba nadalje na to,

kdo bo priznan kot agrarni upravičenec.

S tem, da smo ustanovili naše zadrage, še ni rečeno, da bodo tudi le samo te zadrage priznane. Pa tudi če bodo kod priznane n. pr. občine namesto zadrug, s tem še ni rečeno, da bodo zadrage odveč, kajti tudi v tem slučaju bodo imele zadrage važno nalogo in sicer kontrolo!

Odškodnina za zemljo in gozdove.

Silno pazljivo so poslušalci poslušali, koliko bo treba plačati odškodnine. To vprašanje se bo reševalo od slučaja do slučaja, a vendar breme ne bo prehudo, ker ga bo mogoče razdeliti na 20 let. Za 1 hektar zemlje bo treba plačati v glavnem 160 kratni čisti katastrski donos pred vojno. Ko bo pa izdala država agrarne obveznice, bo mogoče porav-

nati ta dolg še cenejše, kakršen bo pač tečaj novih obveznic. Te obveznice pa bo preskrbela agrarnim zadrugam njihova centrala.

Vsa vprašanja pa, ki se tičejo agrarne reforme posebej, bomo obravnavali v »Kmetiskem listu« v posebni rubriki. Kogar kaj boli, naj napiše vprašanje in priloži naj 1 Din. Na vprašanja, ki se gotovo ne tičejo samo enega interesenta, bo objavljala odgovore »Kmetiski list«. To pa ni nobena reklama samo za »Kmetiski list« in ni nobena politična zadeva, ampak to storimo zato, ker so nam povsod drugod vrata zaprta kljub našemu trkanju. Vsak si mora pač pomagati kakor si ve in zna.

Za dr. Novakom, čegar govor so navzoči čestokrat burno odobraval, je govoril še tajnik »Zveze« g. Milan Mravlje o pomenu organizacije.

»Mi smo borbena organizacija«, je rekel, ki ne zastopa samo 300 navzočih mož, ampak tudi 30.000 onih, ki danes nestrpnost čakajo doma na vas, da jim ponesete, kaj ste danes slišali v Ljubljani. Res je, da so v tej organizaciji sami reveži, toda organizirana revščina je tudi sila! In to svojo silo moramo porabiti za nadaljno borbo do srečnega konca.

V svojem nadaljnjem govoru omenja govornik pomen zadrug. Bili so ljudje, ki so kmete silno plašili, naj zadrug ne ustanovljajo. Stvar pa je ta: Če bi mi ne bili ustanovili zadrug, bi se občine itd. v mnogih krajih sploh ne bile prijavile kot interesenti za agrarno reformo! Šele naše zadrug so naše zaspance spravile na noge, da so se zganili tudi oni, čeprav na veliko jezo nasprotnikov reforme. Ravno vpitje nasprotnikov pa nam dokazuje, da je naša pot prava in zdrava in zato bomo na tej poti vztrajali neomajno, dokler ne bo naš kmet neodvisen in popolnoma svoboden gospodar svoje zemlje.

Zahtevamo, da se podele pašniki in gozdovi v prvi vrsti novoustanovljenim pašniškim in gozdnim zadrugam, občinam pa samo toliko, kolikor rabijo za svoje potrebe (šole, kurjava za učiteljstvo itd.). Za tem je prebral sledeče resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

I. Resolucija.

V »Zvezi slovenskih agrarnih interesentov« s sedežem v Ljubljani, organizovani subjekti Dravske banovine, izjavljajo na svojem zboru v »Delavski zbornici« v Ljubljani, dne 9. avgusta 1931:

Zavedamo se, da je zakon o likvidaciji agrarne reforme z dne 26. junija 1931. plod kompromisne zamisli, ki naj zadovolji oba prizadeta dela. Vendar smatramo ravnokar imenovani zakon kot delno naknadno popravilo tistih zamud in pogreškov, ki so jih v tem vprašanju zakrivil parlamentarni režimi, stavičajoč v ospredje vedno le interese fevdalnih veleposestev in inozemskih kapitalistov, pri tem zapostavljajoč življenske interese domačega delovnega ljudstva, ki se preživlja pretežno s težkim poljedelskim ali pa gozdnim delom.

Slovenski agrarni interesenti z zadovoljstvom vzemajo na znanje, da se je agrarna reforma raztegnila tudi na gozdove in pašnike in da se je olajšalo v današnjih težkih časih odplačilo prevzete zemlje. Ko to konstatirajo, pa se zavedajo, da mora biti ta zakon, ako naj delovnemu podeželskemu ljudstvu prinese trajne dobrine, izhodišče široko zasnovega socialno političnega udejstvovanja na deželi, zlasti med kmetško delavskim prebivalstvom. Zato smatramo slej ko prej sedanji maksimum obdelovalne zemlje, ki se je ostavil veleposestnikom, za pretirano visok z ozirom na geografski in klimatski položaj alpske Slovenije. Tudi obžalujemo iskreno, da se je pustilo cerkvena veleposestva nedotaknjena, ker je s tem ostal v veljavi nepotreben ostank starega fevdalnega režima, ki je de facto

propadel definitivno z izidom zadnje vojne, pri tem pa na podlagi zakona ugotavljamo, da v Dravski banovini ni takih veleposestev.

Nasprotniki agrarne reforme so že na delu, da uničijo že naprej sadove, ki naj jih ta zakon prinese domačemu kmetškemu in delavskemu stanu. Ustavijo naj se vse sečnje v gozdovih, ki podpadajo določbi §§ 24 in 25 zakona z dne 26. junija 1931, dokler se agrarni reformi zapadli gozdovi ne oddele subjektom.

Tudi prosi zbor agrarnih subjektov iz vse Dravske banovine Kr. bansko upravo v Ljubljani, da se h komisijam, ki jih predvideva zakon, vsekakor pritegnejo le organizovani interesenti iz posameznih okrajev in občin, to je interesenti, ki so organizirani v »Zvezi slovenskih agrarnih interesentov«, kjer pa obstoje pašne, gozdne in druge zadrug pa načelniki teh zadrug.

II. Resolucija.

Dne 9. avgusta 1931 v Ljubljani vršeči se zbor predsednikov in delegatov »Pašniških in gozdnih zadrug«, nadalje zaupnikov »Zveze slovenskih agrarnih interesentov« ter delegatov ostalih strokovnih društev, izjavlja, da je vzel z odobravanjem na znanje določbo § 24. zakona o likvidaciji agrarne reforme ter upa, da se bo likvidacija šumskih veleposestev, v kolikor presegajo 1000 ha površine, izvedla dosledno in socialno pravično v interesu domačega slovenskega malega poljedelca in delavca. Pri tem zbor sicer obžaluje, da se je za Dravsko banovino glede površinskega maksimuma gozdov napravila izjema in da se tudi za Dravsko banovino ni določil isti površinski maksimum za gozdove, kot za ostale prizadete banovine, zato pa na današnjem zboru zbrani agrarni interesenti tembolj upravičeno upajo, da se bo tem temeljiteje izvedla agrarna reforma gozdov nad 1000 ha v korist večine prizadetega prebivalstva. Organizirani kmetje in kmetški delavci spoznavajo potrebo, da se z likvidacijo fevdalnih lastninskih odnosov in z agrarno reformo v naši domovini izvede nacionalizacija narodnega teritorija in obenem započne tudi veliko reformno delo za naše osiromačeno podeželje, t. j., da ima tvoriti likvidacija nesodobnih

agrarnih lastninskih odnosov izhodišče za velikopotezno sodobno socialno politiko na vasi. Zato apeliramo, da se prijavljenim agrarnim subjektom, posebno za to svrhu doslej ustanovljenim 160 zadrugam podele gozdovi in pašniki upoštevajoč pa tudi prirastek gozdnih upravičencev v bodočih desetletjih.

Zbor povdarja z vso odločnostjo potrebo, da se oddvojeni gozdovi dodele samo zadrugam, kjer so se v to svrhu prijavile. Le organizacija agrarnih interesentov jamči za ceno in pravično upravo in zato, da bodo pritegnjeni k uživanju dodeljenega gozda samo res potrebni v smislu zakona. Občinam naj se gozdovi dodele za občinske potrebe in dajatve v lesu, za občanarje-interesente pa le tam, kjer se niso mogli pravočasno organizirati v zadrug in vložiti prošnje.

Bodoče socialno politično delo in udejstvovanje na vasi more biti uspešno in koristno le tedaj, ako bo slonelo na sodelovanju organiziranega ljudstva. Zadrugna organizacija prizadetih agrarnih interesentov more biti edini uspešni organ takega sodelovanja. Dodelijo naj se v Dravski banovini od veleposestev v smislu § 24. zakona o likvidaciji agrarne reforme z dne 26. junija 1931 oddvojene gozdove in pašnike, tistim agrarnim interesentom, ki so v smislu določb cit. zakona organizirani v »Pašniških in gozdnih« ali podobnih zadrugah.

K resoluciji je govoril poleg drugih delegatov tudi g. dr. B. Koritnik iz Čabra, ki je prikazal dolgotrajno borbo za gozdove revnih kmetov Čabarskega okraja, ki ne počenja šele od uzakonjenja agrarne reforme, temveč že od tedaj ko so bili kmetje pri segregacijah silovito oškodovani.

Čabarski organizirani interesenti se z veseljem priključijo borbi Zveze slovenskih agrarnih interesentov za agrarno reformo, ki naj kmalu konča s popolno gospodarsko osvoboditvijo našega kmeta.

Ustanovitev centralne zadrug.

Po končani debati in sprejetih resolucijah je bila osnovana Centralna zadruga za pašniške in gozdne zadrug. Ravnatelj Zveze slovenskih zadrug g. Fran Trček je obrazložil pravila in izvedel njeno ustanovitev.

Velevažna izjava Nj. Vel. kralja

Francoski dopisni urad Havas prinaša intervju, ki ga je Nj. Vel. kralj Aleksander I. izvolil dati dopisniku Gastonu Costeranu o priliki sprejema v Han-Pjesku. Med drugim prinaša poročilo tudi sledečo izjavo Nj. Vel. kralja:

»Nj. Vel. kralj je najprej obudil nekatere vojne spomine, ki so mu posebno dragi. Nato pa me je nepričakovano vprašal:

»Prihajate iz Beograda? Kaj je novega?«

»Govori se, Veličanstvo, o skorajšnjih velikih izpremembah.«

»O izpremembah? Ni izprememb. To najmanj. Ali mar še ni jasno, da je definitivno dognana in ustvarjena jugoslovanska narodna in državna politika?«

Pri bolezni srea in poapnenju žil, nagajenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno starejšim ljudem. Franc Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»Ne samo to, Veličanstvo! Govori se celo o izpremembi sistema uprave.«

»O tem sem dovolj jasno govoril. Ta sistem je začasen in kakor hitro pride čas izpremembe v tem pravcu, bo ta samo taka, da se bo čim bolj ojačila sedanja smer narodne in državne politike, vendar se na povratak v ono staro in škodljivo prejšnje stanje ne more niti misliti, niti se jugoslovansko javno življenje ne sme v bodoče gibati v plemenskih, verskih ali regionalnih smereh. Moja vlada dela in bo delala samo v tej smeri.«

»Ali smem, Veličanstvo, te besede objaviti?«

»Da, svobodno!«

Izenačenje predpisov o lovopustu. Službeni list banske uprave od 31. julija prinaša naredbo, ki uvaža enoten prepovedani lovski čas za območje Dravske banovine.

Izšla je 6. številka »Agronomskega glasnika« s sledečo vsebino: Ujedinjenje vseh jugoslovanskih agronomov. Pozdrav zadrugarstvu. Resolucije glavne združne zveze. Zimski kmetijski tečaji. Naročnina za celo leto znaša 120 Din. Urednik: dr. Stefan Postić, univ. prof. Uredništvo in uprava v Zagrebu, Aleksandrov trg št. 3.

Kraljev teden v Ljubljani.

Mestna občina ljubljanska pripravlja s sodelovanjem ljubljanskega velesejma, gledališke uprave, pevskimi in glasbenimi organizacijami, tujsko-prometno zvezo in strokovnjaki slavnostni teden v Ljubljani, ki se vrši od 29. avgusta do 8. septembra. Ogromne predpriprave za jesenski festival so v polnem teku, festival, ki se naziva »Kraljev teden«. Največje železniške prevozne olajšave in izredno pestra in zanimiva prireditve bo ta čas privedla v Ljubljano desetisoče tujcev iz cele države in inozemstva. Festival »Kraljev teden« bo prirejen v znamenju kulture, gospodarstva, tujskega prometa in higijene, vse pa naj bo izraz patrijotizma in ljubezni Slovencev do kralja in države.

Velesejem priredi za časa »Kraljevega tedna« svojo jesensko prireditev »Ljubljana v jeseni« pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. O pestrem sporedu bomo poročali na drugem mestu.

5. septembra: zvečer ob 7. uri: fanfare, ob 8. uri: bakljada, spreved po mestu, petje ljubljanskih zborov pred bansko upravo in pred magistratom. Sodelujejo: godba »Sloge«, »Zarje«, vojaška in sokolska muzika.

6. septembra: ob 11. uri dopoldne: Odkritje spomenika Kralju Petru I. Osvoboditelju; ob pol 5. uri popoldne: Predstava Gorenjskega slavčka na prostem v hotelu Tivoli; ob 8. uri zvečer: Monstre koncert »Sloge« in »Drave« (100 godcev na pihala); prostor še ni določen, bržčas Kongresni trg ali Krekov trg. Vrtni koncerti ljubljanskih moških zborov po hotelih in restavracijah v Ljubljani.

7. septembra: ob 10. uri dopoldan: Cerkevni koncert na orgle v Stolnici. (St. Premr); ob 7. uri zvečer: Predstava Hofmannsthalovega misterija »Slehernik« na Kongresnem trgu.

8. septembra: dopoldan: Promenadni koncerti »Sloge« in »Zarje«; ob 3. uri popoldne: Veliki koncert združenih zborov »Pevske zveze« (2300 pevcev in pevk); ob pol 8. uri zvečer: Gorenjski slavček na vrtu hotela Tivoli.

Prireditve, kakršne Ljubljana še ni videla, naj si nihče ne zamudi ogledati. O podrobnostih bomo poročali v bodoče stalno.

Od 30. avgusta do 8. septembra bo tekel tudi film Turistovskega kluba »Skale«: »V kraljestvu Zlatoroga«.

Po svetu

Največjo pozornost vzbujajo danes v vseh državah potovanja in sestanki državnikov; na teh sestankih skušajo potom osebnih zvez, stikov in medsebojnega spoznavanja utreti pot za novo, stalno zblizanje narodov. Prvo takšno potovanje je imelo za svoj cilj Pariz, kamor so prišli nemški državniki, drugo potovanje je veljalo Londonu (londonski obisk nemških državnikov), nazadnje pa je prišel na vrsto še Rim, kjer sta se ta teden mudila nemški državni kancler dr. Brüning in nemški minister za vnanje zadeve dr. Curtius. Na vseh sestankih so se razgovarjali o tem, kako bi se dalo omiliti grozečo socialno in gospodarsko krizo, ki postaja za mir in red v Evropi vedno bolj nevarna. Dosedaj pa, kakor kaže, še niso našli nobene prave rešitve, ker ima pač vsak svoj »recept«, ki ga smatra za edinozveličavnega, dočim ga drugi odklanjajo. Državniki so si edini le v želji, da rešijo vsaj to, kar se še rešiti da, toda od želje pa do urešitve je še dolga pot.

Kako nestalen je položaj v Evropi, je pokazalo ljudsko glasovanje v Prusiji. To glasovanje je imelo (navidezen) pomen v tem, da odgovori na vprašanje, ali naj se pruski deželni zbor razpusti ali ne in ali naj se raz-

pišejo nove volitve ali ne — v resnici pa naj bi to glasovanje pokazalo, kdo ima v največjem delu Nemčije, v Prusiji, večino: ali desničarski (za vojno vneti nacionalisti), ali pa levičarski demokrati in komunisti. Desničarji za enkrat niso zmagali, toda pomembno je, kako so narasli njihovi glasovi! To je znak, da smo od duha splošnega evropskega pomirjenja še jako daleč!

Na Češkem razburja vso javnost, posebno pa katoliške kroge, oster spor, ki je nastal med papeževim zastopnikom v Pragi, nuncijem Ciriaci-jem in pa med nadškofom v Pragi dr. Kordačem. Ta spor je imel za posledico, da je moral nadškof dr. Kordač odstopiti od svojega mesta. Nadškof dr. Kordač je bil na Češkem tudi med najširšimi sloji silno priljubljen zaradi svojega moderno-socialnega mišljenja in mnogi vidijo baš v tej okolnosti vzrok vsega spora. Na Češkem pa se je med ljudmi pojavil oster odpor proti odstranitvi priljubljenega nadškofa in ni izključeno, da bodo to zadevo obravnavali še kdaj.

Veliko vznemirjenja so povzročili po Evropi tudi številni napadi na vlake; našli so se namreč ljudje, ki so v potniške vlake same namestili peklenke stroje in podobna razstreliva, ne meneč se za to, kdo bo postal žrtev teh napadov. Bombe so pokale v vlakih tudi v Nemčiji, v Italiji in tudi pri nas. Vse preiskave o tem, odkod so bombe prišle v vlake, doslej niso dale nobenega rezultata; jasno

pa je eno: da so taki napadi vse obsodbe vredni, že zato, ker se nikdar ne da preračunati, če ne bodo padale tudi čisto nedolžne žrtve. Na drugi strani pa tudi ti napadi dokazujejo, da se pod navidezno mirno gladino giblje nekaj, kar pomeni za vso Evropo in za ves svet nekaj zelo pomembnega.

Tedenski koledar.

- 16. avgusta, nedelja: Rok,
- 17. avgusta, ponedeljek: Liberat,
- 18. avgusta, torek: Helena,
- 19. avgusta, sredo: Ludovik,
- 20. avgusta, četrtek: Bernard,
- 21. avgusta, petek: Ivana,
- 22. avgusta, sobota: Timotej.

Sejmi:

- 16. avgusta: Sv. Rok pri Mokronogu, Lož, Vače, Hotavlj, Smaren, Planina, Trebnje, Škofja Loka, Cerklje, Lombar, Mozirje, Trebnje, Oplotnica, Sv. Rok pri Ptuj, Sv. Trojica v Sl. g., Sevnica, Rakičan, Gor. Lendava.
- 17. avgusta: Svirca, Pilšan, Žetale, Kapele, Šmarje p. Jelšah.
- 18. avgusta: Metlika.
- 19. avgusta: Pikel pri Poljč, Hodoš.
- 20. avgusta: Blagovica, Zatična.
- 21. avgusta: Dekležovje.
- 22. avgusta: Nova vas, Mokronog, Litija.

Štirje rodovi ga imajo v čislih

Že naše prababice so poznale milo „Jelen“. Več ko 80 let perejo vse izkušene gospodinje najrajši s tem čistim, izdatnim milom. Milo „Jelen“ je najidealnejše milo za pranje!

SCHICHT ^{ovo} MILO „JELEN“

več ko 80 let vedno
enako dobro

Joškotu Baharju v spomin.

Kakor grom iz neba se je razjeknil glas v Zg. Šiški in okolici, da je Baharjev Joško nenadoma umrl, čeprav se je zdrav in vesel poslovil letošnjo spomlad od svojih dragih domačih in od prijateljev, ko je odhajal 17. aprila v Beograd, da odsluži domovini kader-ski rok. Tako vesel in ponosen nam je stiskal roke in nihče ni slutil, da jih stiska zadnji-

krat. Zavratna bolezen mu je v najbolj eve-toči dobi pretrgala nit življenja.

Dragi Joško! Se spomladi si vesel in po-nosen oral polje in branal travnike, ki si jih tako ljubil. Sedaj Te pa ni več med nami. Mnogo računov si nam prekrižal, ker si tako rano odšel. Veliko si obetal. Saj si se v delu skazal, da boš vreden naslednik lepe šišenske domačije. Mnogo lepih načrtov je leglo s Te-boj v prerani grob. Dokončal si z dobrim uspehom meščansko šolo in se pripravil, da posvetiš vse svoje znanje napredku lepe do-mačije in dvigu in napredku naših kmetijskih gospodarskih, kulturnih in strokovnih organi-zacij. Veliko nad smo stavili v Tebe, toda ne-izprosna usoda je hotela drugače.

Tvoja duša je odšla iskat božjega plačila, Tvoje mrtvo truplo pa so pripeljali domov, kjer smo ga 7. t. m. pokopali v Dravljah. Tvoj lep pogreb je bil priča, kako smo te imeli radi.

Užaloščeni družini izrekamo globoko so-žalje!

Najbolje kupite

nogavice, damske in moške rokavice, pu-loverje, telovnike, žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, črte, vezenine, gumbi, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le pri

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

**Vsak kmet mora biti naročnik
KMETIJSKE MATICE!**

Dopisi

Velike Poljane pri Ribnici še niso imele take slovesnosti, kakor je bila v nedeljo 2. avgusta. Par mesecev je od tega, ko se je ide-alnemu možu Pirnatu izpolnila dolgoletna želja ter se je za Velike Poljane in okolico ustanovil Sokol. Prvi starosta je seveda za to zaslužni brat Pirnat. Bratje in sestre, sicer maloštevilni, so prijeli resno za delo in dali preteklo nedeljo prvi obračun. Prireditve se je vršila spodaj v Ortneku nasproti gostilne brata Picka, ki je nesebično nudil Sokolu, kar je mogel. Iz Ljubljane je prispel župni odpo-slanik, ki je ob tej priliki pregledal vzorno poslovanje. Iz Ribnice je pripeljal starosta br. Ančik močno zastopstvo ribniškega društva, duše sokolskega gibanja v ribniški dolini. Tu-di matično društvo Sodražica je poslalo svojo pomoč. Po kosilu se je pred taboriščem se-stavila povorka. Na čelu so jezdili trije člani, za ribniško sokolsko godbo sta bila namešče-na ribniški in sodraški prapor. Za tem je vo-dil spreved starosta brat Pirnat v spremstvu župnega delegata in ribniškega okrožnega na-čelnika. Poudariti je treba, da so nastopivšim številčno tvorili jedro domačini in je bilo n. pr. od 20 članov telovadcev 11 domačih. Mo-čno jih je podprla Ribnica in deloma Sodra-žica. K dobri izvežbanosti je veliko pripomo-gel učitelj brat Možina, ki je prišel tja v ta namen po dovršenem prednjaškem tečaju. Po nastopu je zbrano telovadno krdelo in navzo-če goste pozdravil starosta brat Pirnat, za tem pa znani domači župan Andolšek, ki je kot preprost kmet neverjetno zadivil navzo-če s stvarnim, ognjevitim, dobro zasnovanim govorom in navdušil prisotne za sokolsko ide-jo. Izročil je tudi pozdrav osebno zadržanega gospoda ministra n. r. Puclja. Oficijelni del je prešel v živahno prosto zabavo domačinov in gostov, ki so se veselili dobro uspelega čet-nega krsta. Kakor je to pomemben dogo-dek za Velike Poljane in Ortnek, tako je vreden poudarka za sokolsko vprašanje. Na-rod je čvrst, iz njega spontano vro ideali, na-rod ima jekleno naravno moč. Sokol dobiva gnezda tudi v manjših krajih, tudi ti malo-številni hočejo biti požrtvovalni in vredni so-kolskih zaslug. Upajmo, da se bo četa držala in razvijala složno in vztrajno vedno si v svesti, da je del one velike narodne čete, ki uživa zaupanje in zaščito vladarjevo in ima nalogo, da s krepko voljo in zdravo dušo gradi domovini srečno bodočnost. Velikopoljanski četi naš bratski Zdravo!

Braslovce. Tukajšnje Sokolsko društvo bo proslavilo na praznik Marijinega vnebovzetja, dne 15. avgusta t. l., 25-letnico svojega ob-stoja. Ob pol 3. uri bo povorka po trgu, nato telovadni nastop vseh oddelkov s prostimi vajami in na orodju. Po telovadbi pa vrtna veselica, h kateri se vsi vljudno vabijo.

Št. Jurij ob Taboru. Naše »Društvo kmet-skih fantov in deklet« priredi, če ne bo kak-šnih posebnih ovir, igro »Poslednji mož« v nedeljo 16. avgusta t. l. v dvorani g. Komarja (Radiška) v Kaplji. Vabimo vse prijatelje našega društva, da se te prireditve v čim več-jem številu udeležijo. Na programu imamo tu-di tekmo koscev in upajmo, da jo bomo tudi priredili.

Iz Višnjegore. Hud udar je zadel višnje-gorsko faro meseca januarja 1929. l., ko nas je za vedno zapustil blagi duhovni svetnik in župnik. Deloval je pri nas 30 let neprestano za kmečko ljudstvo. Imel je srce in voljo de-lati le za kmeta in sploh za revne kmečke sloje. Osnovel je hranilnico in posojilnico za sodni okraj Višnjagora leta 1901. Bil je ves ta čas njen vodnik. Povabil pa je k sodelovanju može, ki so res stvar razumeli in so imeli tu-

di voljo pomagati tukajšnjemu ljudstvu bodi-si z nasveti ali v dejanju. Delalo se je vedno dobro in nepristransko. Posojilnico z 1 do 1½ odstotka, pa je bilo še vseeno dovolj rezerve, iz katere se je dajalo ubožnim kmetom ob ča-su nesreče kako podporo. Iz istega fonda se je popravljala farna cerkev, tako da niso fa-rani dajali za popravilo cerkve nikakih pri-spevkov. — Vsi pogrešamo g. župnika, kajti vrzel, ki jo je on zapustil, ne bo kmalu izpolnil kdo drugi in dela, ki jih je on opravljal ni-majo naslednika. — Letina bo pa pri nas sil-no slaba, ker je bila dne 2. junija pobila toča nekatere vasi v fari, strno žito je bilo vse po-tolčeno, tako da še semena ne bodo dobili nazaj, posejano ajdo in repo je pa tako žito preraslo, da tudi tega pridelka ne bo nič in tudi sadja ne bo. Pa še drugič kaj.

Frankolovo. Dne 26. julija je imel v tu-kajšnji župni cerkvi novo sveto mašo novo-mašnik g. Janko Medved. Ta dan je bil za Frankolovo res prazničen. Vse je bilo okinča-no, vse v mlajih, cerkev prenovljena itd. Tu-kaj se vidi tudi moč kmeta. Kadar gre za čast vere in naroda, tedaj stori vse, neglede na žrtve. Moramo še omeniti, da je dala v teku 10 let naša fara kljub temu, da šteje komaj 1200 prebivalcev, štiri duhovnike, ki zavze-majo visoka mesta, kakor g. dr. Franc Volčič, ravnatelj salezijanskega zavoda na Rakovni-ku in Gregor Flis, vodja jezuitov v Celju. — Poročamo vam tudi malo o letini. Zito se je zelo slabo namlatilo. Za polovico manj nego se je računalo. Preko vinogradov gredo pa vse ujme, kar nam jih more vreme doprine-sti. Te dni se je pričelo planirati na razvali-nah gradu »Lindek«, da se potem, kakor smo že poročali, postavi planinski dom, ki ga bo gradila gradbena zadruga »Grad Lindek«, ki je, če se ne motimo, ena najmočnejših grad-benih zadrug v Dravski banovini. Kako ves-elje je gledati delavske roke, ko vihte svoje krampe po zidovju. Tukaj je bil kmet tlačan, a sedaj kmetje razbijajo zidovje. Vprašal sem enega izmed delavcev, zakaj s tako korajžo vihte kramp in je dejal, da mu postaja lažje, ker se vsaj nad zidovjem ma-ščuje, če se nad onimi, ki so nad kmetom vi-hтели bič, ne more. Ne čuti nič utrujenosti, ampak le nova sila se pričinja v njem. Poro-čamo vam tudi, da se pripravljamo na tekmo koscev, ki jo priredi pododbor »Zveze« kmet-skih fantov in deklet v Celju, kljub temu, da je že frankolsko društvo kmetijskih fantov in deklet letos priredilo tekmo koscev, in tekmo žanjic, a se z marljivostjo pripravljamo za ta kmečki praznik v Celju, ki ne bo kmečki praznik le za Celje ali okolico, temveč sploh za celo Dravsko banovino.

Konjice. V mariborski bolnici je umrl po težki bolezni posestniški sinček Macuh Karl iz Zgornje Pristave. Mali Karlek je bil marljiv telovadec konjiške Sokolske dece ter priden učenec tukajšnje osnovne šole. Starišem naše sožalje. — Zadnje dni so se osnovala nove Pašniške in gozdne zadruge v Stranica, Vi-tanju, Oplotnici, Žičak ter Zrečah. Zanima-nje za te korporacije je veliko, kar je naj-boljši dokaz, kako potrebna je bila izvedba agrarne reforme. — Konjice je zapustil in se preselil na svoje posestvo v Kranj sreski goz-darski referent Terček Franjo. Želimo mu, da bi še dolgo užival zaslužen pokojnino. Kme-čkemu ljudstvu je rad dajal nasvete v svoji stroki in ga bo zelo pogrešalo. — Sokolska tombola se je vršila v najlepšem redu ob ogromni udeležbi občinstva, osobito veliko je prisostvovalo kmečkemu ljudstvu. Kolo je za-del kmečki fant iz Zreč in se vesel odpeljal domov. Na žalost odborniki društva niso za-deli ničesar. — V Skomarju je ustanovila Zveza kulturnih društev knjižnico, člani So-kolskega društva Konjice pa so podarili večje število knjig. Knjižnico bodo vodili kmečki fantje sami.

Hotinja vas. Dne 3. t. m. je nastala pri nas strašna nevihta s točo. Ob pol 5. je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Sušeca, ki je povzročila hipoma požar po cellem poslopju. Zgorela je vsa slama, 14 voz sena, 3 težki vozovi, dva lažja voza in vse gospodarsko orodje. Komaj so rešili konje in živino, 8 prašičev pa je zgorelo. Škoda je ogromna, z zavarovalnino pa je le deloma krita. Ogenj so omejile požarne brambice iz Hotinje vasi, iz Frama, Rač in Hoč.

Rob pri Vel. Laščah. Cenj. gosp. urednik! Ko takole brž preberem Kmetijski list, ki mi ga prinese poštar, se mi včasih kar čudno zdi, da je tako malo dopisov v njem iz dežele in tudi premišljujem kaj je temu vzrok. Ali je naša podeželska inteligenca tako, kako bi rekel, zemarna, da se ji ne ljubi pisati, ali pa se ji zdi pod častjo pisati v navaden kmetijski časopis. Sicer bodele mogoče rekli, saj si tudi ti prav len za pisat, in da Vam povem odkrito, me res včasih malo vest grize vsled tega, ampak če bi Vi videli kako sem z delom preobložen, bi mi sigurno oprostili. Tudi v naših hribih bi se jih dobilo več kateri znajo in imajo tudi več časa, pa se jim ne ljubi. Bilo bi pa neobhodno potrebno to malo organizirati, ker bi bilo v korist Kmetškega lista samega, kateri bi postal s tem v vsakem posameznem kraju bolj zanimiv in priljubljen, poleg tega pa bi bilo koristno tudi zato, ker bi ljudje poleg domačih in drugih novic čitali tudi razne druge poučne in strokovne članke. Pri nas je precej naročnikov Kmetškega lista in sem se jaz že na lastna ušesa prepričal kako je zanimivo, če je kaj iz domačega kraja »notri«. Ali si že bral od Roba? Kaj, kje? v Kmetškem listu! Ali ga imaš? Daj, še meni ga posodi in tako dalje. So pa tudi taki, ki bi radi pisali pa ne znajo tako da bi bilo za v »cajtenge«, kakor sami pravijo. Ja, moj dragi, kaj misliš da jaz res tako pišem, kakor bi rožce sadil? Kar s korajžo pero v roke — če se s svinčnikom piše, se rado zamaže in stavec v tiskarni ne more čitati — pa napiši svoje misli kakor veš in znaš, da bo za v »cajtenge«; bodo že pri uredništvu popravili. Pa, ko je toliko novic v Robu! Blagoslovili smo novo motorno brizgalno, ob kateri priliki je Gas. društvo priredilo veselico, brez plesa seveda, ker drugače ni hotel gospod župnik blagosloviti. Kljub sabemu vremenu in kislemu vinu, je gmotni uspeh veselice še precej zadovoljiv, k čemur so pripomogli darovi kumic in kumov, in to v prvi vrsti Jakšetove mame, katera je kot kumica darovala celega

»jurja«, za kar ji bodi tudi na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala. V Rutah, pri Mohorju, bode skoro dokončana nova šola. Impozantna stavba, čez 300.000 Din. Pa pravijo nekateri rutarji, kaj je bilo treba tako velike šole? Štiri vagone cementa se je porabilo, pa ga bode menda še treba. Nič ni prevelika, možakarji, če bodele tako pridno h krstu nosili, bode kmalu premajhna. Žalostno je samo to, da je tako nereden pouk. Letos otroci menda še izpričevali niso dobili, ker ni bilo ob zaključku šolskega leta nobene učne moči. Mesto je že dolgo razpisano, pa se ne najde nihče, ki bi šel rad bistrat te hribovske buče. Ja, kje, v hribe pa ne, pa tako oddaljeno od železnice, od pošte, od avtobusne zveze i. t. d. Seveda poprej v Ljubljani par let, tam je gledališče, kino, Tivoli, na vsak korak modna izložba da se lahko oči pasejo, poleg tega »fajn« družba in še vse mogoče, sedaj pa v hribe — brrr. — Saj ima vendar učitelj na deželi veliko širši delokrog kot pa v mestu. Mislim namreč učitelja, kateri res ljubi svoj poklic in tudi hoče biti »ljudski učitelj«. Udeležuje se lahko v sadjarstvu, kmetijstvu, živinoreji, čebelarstvu, gozdarstvu i. t. d. Koliko je dalje na deželi še neobdelanega na prosvetnem polju, koliko je krajev kjer še ni nobenega prosvetnega društva, društva kmetijskih fantov in deklet, Sokolskega društva itd. Vse to spada v delokrog učitelja na deželi, in kakor gleda sadjar z veseljem in ponosom na sadu polno drevo, katero si je vzgojil iz majhnega krivenčastega divjaka, tako bode on gledal po preteku par let na sad svojega truda in ljubezni do kmeta. In kmet ga bode pozdravil s spoštovanjem ter ga vzljubil, ne pa kakor se dogaja sedaj še marsikje, ko gledajo učitelja po strani, češ samo plačo vleče, pa samo 4 ure na dan uči, mi moramo pa tako velike davke plačevati in tako naprej. Torej, Rutarji pobrigajte se za dobrega učitelja in ne bode Vam žal za denarje, katere ste dali in jih bodele še morali dati za šolo. — Tudi pri nas je zakon o likvidaciji agrarne reforme dvignil mnogo prahu ter se je ustanovila Pašniška in gozdna zadruga, katere predsednik je Vesel Anton, posestnik iz Dednika. Vložili sta se celo dve prošnji in to od strani zadruga in občine. Pri zadrugi je včlanjenih že blizu 50 agrarnih interesentov, kateri vsi težko čakajo rešitve. Sicer se od gotove strani iznašajo govorice, da bode vse delo zastoj in da bode Turjaška grajščina ostala cela kot doslej, ker bi se drugače uničila njena lesna industrija. Po našem mnenju bode žaga v Ro-

bu ravnotako lahko rezala les, kar se ga bode posekalo, kot doslej, samo s to razliko, da reže sedaj grajščinske, to je lastne hoje, potem pa bode zadrugine, oziroma občinske, komur bode pač gozd podeljen. Sicer pa žaga v Robu obratuje v letu le par mesecev ter je med obratom zaposlenih približno 14 delavcev, kateri pa niso vsi domačini. V bodoče pa bode treba obrat še bolj skrbeti, če hočemo, da bode gozd zopet tako zaraščen kot poprej, predno se je žaga postavila. V tem oziru torej nobene malodušnosti agrarni interesi, zaupajmo zakonu, da se bode delalo pravično.

Pravni nasveti.

Tožba radi služnostne pravice.

V začetku januarja ste zgradili plot med svojo in sosedovo hišo na prostoru, ki ste ga preje vedno uporabljali v svoje gospodarske svrhe po lastni volji. Sosed je bil pri zgradbi navzoč, ni ugovarjal in še celo sam pokazal, do kje naj se plot zgradi.

Po treh mesecih pa je sosed vložil tožbo radi uveljavljanja služnostne pravice, ker pravi, da je to pravico že 30 let izvrševal.

Odgovor: Predvsem iz podatkov ni razvidno, kakšno služnostno pravico sosed uveljavlja na Vašem svetu in kako ga postavljeno plot pri tem ovira. Tožba pa Vaš sosed lahko vloži po treh mesecih, ker tožba na uveljavljanje služnostne pravice ni vezana na enomesečni rok, v katerem roku je treba vložiti tožbo radi motenja posesti. Kako bo sosedova tožba izpadla pa zavisi od tega ali je že res 30 let izvrševal uveljavljeno služnostno pravico na Vašem svetu in če ne bo sodišče smatralo, da se je s tem, da je pomagal plot postavljati, molče odpovedal svoji pravici. To pa zavisi od prič.

Valute:

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	—
1 švicarski frank	Din	10'98
1 avstrijski šiling	Din	7'93
1 angleški funt	Din	274'10
1 ameriški dolar	Din	56'35
1 francoski frank	Din	2'22
1 čehoslov. krono	Din	1'67
1 italijansko liro	Din	2'95

Zakaj ne pride noben godec v pekel?

Napisal Ivan Paški.

(Nadaljevanje.)

Tukaj je na mestu, da — resnici na ljubo in za orijentacijo radovednejšem in znanstvenikom — podamo kratko pojasnitev.

Bistra rečica je imela tedaj povsem drugačno ime; toda ker se je radi tolikokratnih peklenskih izbruhov in obiskov popolnoma spajala, so ji pač dali ime »Paka« (bili so imenodajalci takrat pač še precej obzirni, kajti drugače bi jo lahko nazivali tudi »Spaka«). Kot lingvist ali jezikoslovec pa moram k tej razlagi pridati tudi možnost razlage, da izhaja ime te slovite reke, bolj rečice, od krivenčaste struge, ki povzroča, da teče voda večkrat tudi »naopak«. Sicer pa imamo nazivov »Paka« po Evropi in po vsem svetu dovolj. Kajti nismo pisec takih čudnih dogodov, ampak tudi geolog in grafolog ter lingvist.

Ta izhod iz Luciferjevega podzemeljskega kraljestva je bil nekje tam, kjer se končuje ogromni pregib Centralnih in Južnih Alp. Tam nekje je v bližini, kjer izpušča dandanes blatna in umazana Paka svoje strupene in grde izlivke v bistro in srebrnočisto Savinjo.

Nevrni Tomaž! Pridi pogledat in prepričaj se! Potredi se na goro, nad 600 m visoko! Nudil se ti bo po prelepi dolini prekrasen razgled, pa tudi v peklenški prepad lahko še dandanes tam pokukaš. — Seveda, globočine do danes še nismo izmerili. Istina pa je — vsaj starejši ljudje trdijo tako — da — če pade v tamošnje peklenško brezno par vpreženih volov — priplavajo lesene telige iz studenca pod Goro. Meso si pač najbrže privoščijo podzemci za svoje satanske pojedine, drv pa ne rabijo, ker imajo za kurivo olja in nafte pač menda azadosti. — Hudički se dandanes iz te rupe — vsaj kolikor je nam znano — ne plazijo in pokažejo več. Škoda! Imeli bi tudi še danes povoda isti vzrok dosti in enako bogat če ne bogatejši — plen, kakor s oga imeli pred tisočimi leti.

—o—

Pa nadaljujmo s povestjo.

Ves obupan buli predse bedni muzikantek Anza.

Trobente peklenških vojščakov se že slišijo vedno bliže in bliže. S strahom pogleda v kotel. Olje sicer vre, toda niti ene dušice ni več v njem...

»Jo, prejoj tebi, ubogi moj Anza!« milo sam sebi zavjaka. »Sedaj bodo pa tebe cvrli

in čmažili, če te ne bodo celo vrteli na žarečem kolesu!«

In že prigrmi s strašnim hruščem ognjeni Lucifer. Pohod se mu ni bil posrečil. Peklenški vladar je bil sila slabe volje. Morda so ga pač tudi še malo skeleli hudi udarci bliskovitega Mihaelovega meča.

»Si dobro stražil, prokleti godec?« takoj nahruli razljuten Lucifer nesrečnega Anžeta. Revežu je grlo kakor zadrgnjeno, niti glasu ne more dati od sebe. Lucifer pa v hipu spozna, kaj se je v kotlih zgodilo, in strahovito zarjuje od besne jeze. Že hoče dati povelje, da se nemarni paznik kaznuje, toda ko pomisli, da bi mogel takšen-le nepridiprav povzročiti njemu in njegovi ognjeni državi obilico še večjo škodo — ne sicer radi zlobnosti, pač pa v svoji veliki preprostosti in skromni nedolžnosti, ki ju niti večstoletno bivanje v pregrešnem peklu ni moglo pokvariti — si je premislil in gromko zavpil:

»Poberi se odtod, neumni capin! Da se mi nikdar več nikdo iz proklete tvojevrstne muzikantske druhal ne prikaže pred peklenškimi vrati! Tisočkrat se zaklinjam pri kozlovem rogu: tebi in tvoji sodrgi bodo peklenška vrata vedno zaprta!«

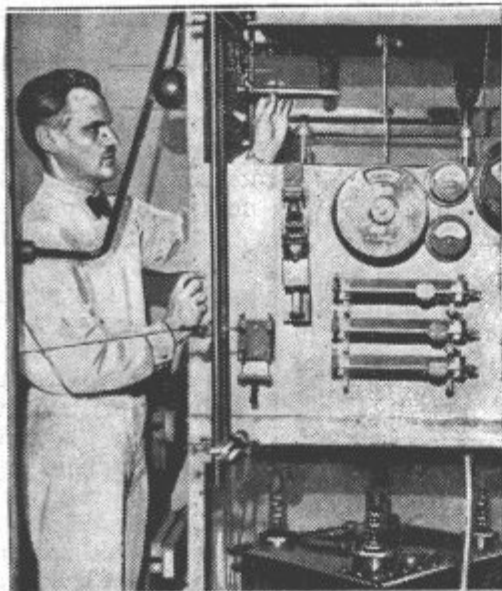
(Dalje prihodnjič.)

Albert Wiggin. — Albert Wiggin je predsednik »Chase National-Bank« v Newyorku. Sedaj je določen za zastopnika Zedinjenih držav v komisiji finančnih strokovnjakov, ki bodo proučevali stanje nemških financ.

Naročajte in širite KMETSKI LIST!

Razbijanje atomov. Ameriški fizik profesor Compton, ki je bil že odlikovan z Noblovo nagrado, hoče razbijati atome. Za razbijanje atomov je potreben električni tok od 10 do 20 milijonov voltov napetosti. Na sliki vidimo učenjaka pri njegovem aparatu v laboratoriju.

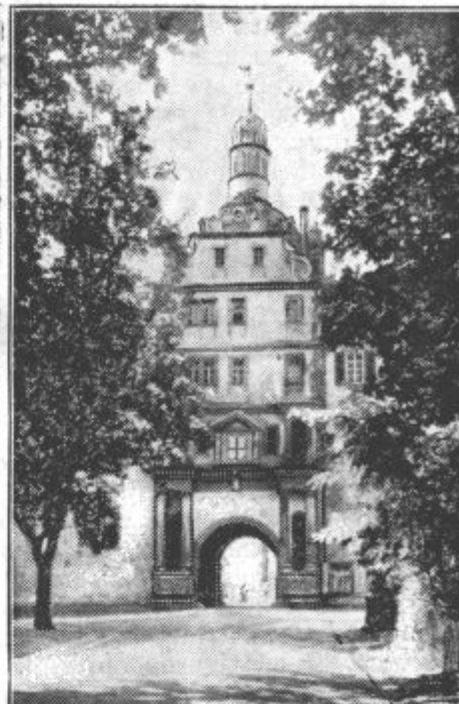
Slika romunskega kralja Karola na novem romunskem kovanem denarju.

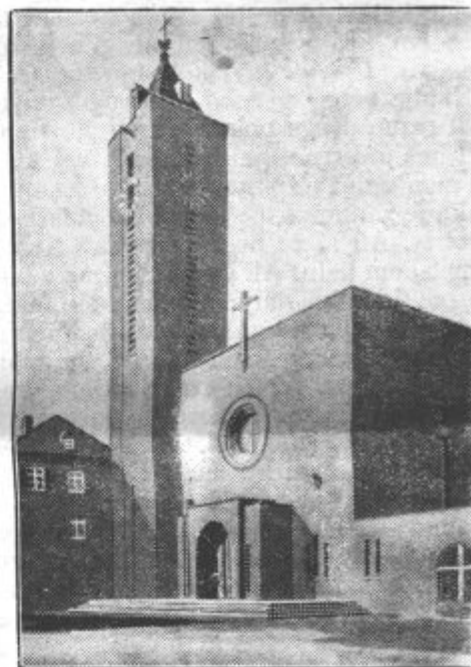
Prejšnji indijski podkralj lord Reading, ki se je poročil v Londonu s svojo bivšo osebno tajnico gđe. Stelo Charnaud. Lord Reading je star 71 let, nevesta pa 27 let.

426

Grajsko dvorišče v kopališču Mergentheim-u

V modernem slogu zidana cerkev. Na sliki vidimo novo katoliško cerkev v Krefeldu v Nemčiji.

Hugenberg. — Plebiscit v Prusiji. Plebiscit v Prusiji so zahtevali nemški desničarji, ki stoje več ali manj pod vplivom finančnega magnata Hugenberga, kateri vzdržuje velik del desničarskega čašopisja v Nemčiji.

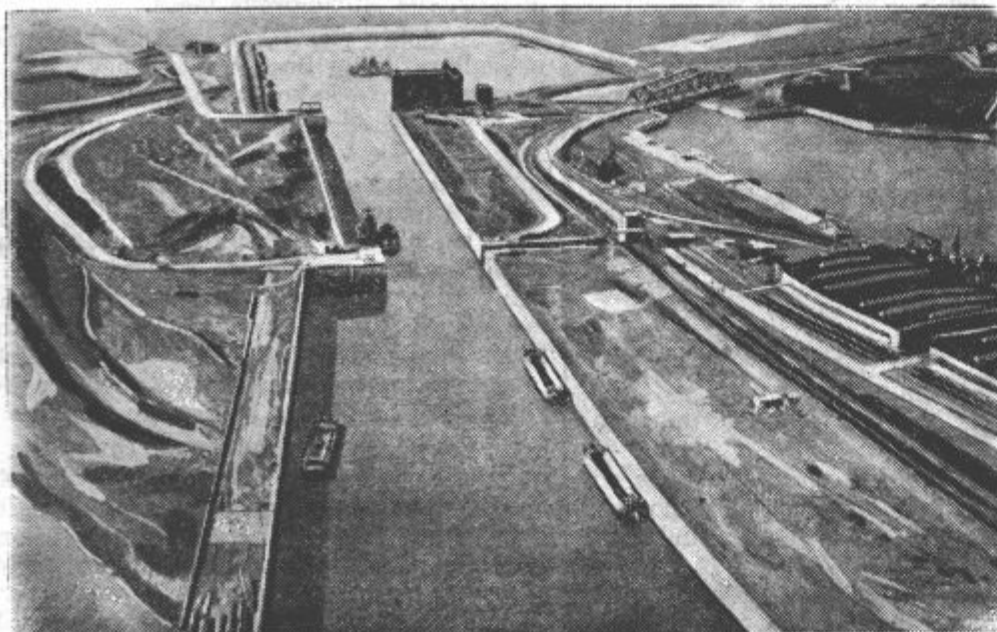
Palača »Chigi«. V tej palači je Mussolini sprejel nemške državnike. Nemški državniki so prišli v Rim prve dni meseca avgusta.

Pridobivajte
»Kmetškemu
listu« novih
naročnikov!

Velika zatvornica v Bremerhavenu. Veliko zatvornico v Bremerhavenu so delali več let, 10. avgusta so jo izročili prometu. Tega dne je priplavala velika ladja »Bremen« skozi zatvornico v dok, kjer jo bodo preslikali.

Razširjajte
»GRUDO«!

Spomenik padlim vojakom v Hamburgu. Spomenik, ki ga je izdelal kipar Ludovik Barlach, so postavili na čast 40.000 vojakom iz Hamburga, ki so padli v svetovni vojni.

AKO STE PREJELI OD UPRAVE KMET-SKEGA LISTA OPOMIN, za poravnavo naročnine, Vas prosimo, tudi tem potom, da ne odlašate s plačilom.

Novice

Minister za promet je odredil, da se takoj puste v promet poštne dopisnice po 150 Din, veljavne za mednarodni promet.

Izdaja novih potnih listov. Ministrstvo za notranje zadeve je predpisalo nove knjižice za potne liste. Po naredbi ministrstva bodo izdajale upravne oblasti v vsej državi nove knjižice za potne liste začeni od 1. septembra ko stare knjižice izgubijo veljavo. Po sporazumu med ministrstvom za notranje zadeve in ministrstvom za zunanje zadeve bodo kraljevska poslaništva v inozemstvu začela izdajati nove knjižice v evropskih državah začeni od 1. septembra, v ostalih pa od 1. oktobra.

Brezposelnost. V dravski banovini, je po podatkih borze dela zdaj 2496 brezposelnih. Tudi po drugih krajih naše države je zavaladala občutna brezposelnost. Na področju splitske delavske zbornice je 4000 brezposelnih. Največ je brezposelnih zidarjev in delavcev po tovarnah cementa.

Pravilnik k zakonu o pospeševanju živinoreje. Kakor je znano, so dela za pravilnik k zakonu o pospeševanju živinoreje, ki se nanaša na licenciranje, že dogotovljen v oddelku za živinorejo ministrstva za kmetijstvo s sodelovanjem vseh banskih uprav. Zdaj se v oddelku za živinorejo izgotavlja še končna formulacija, tako da bo ves načrt pravilnika končan najdalje do konca tega meseca.

Podpora »Kmetijski družbi« za nagrade. S sklepom ministra za kmetijstvo je v soglasju s predsednikom ministrskega sveta izplačano iz državnega kmetijskega zaklada Kmetijski družbi v Ljubljani 20.000 Din za podporo za nagrade in premije za domače zajce, razstavljene na razstavi, ki se je vršila v Ljubljani.

Pošiljanje denarnih pisem v inozemstvo. V zvezi z zakonom o denarju je ministrstvo za finance odločilo, da se more gotovine pošiljati v pismih in v paketih z označeno vrednostjo v inozemstvo do 100.000 Din pod dosežnimi pogoji. S to odločbo niso tangirane one države, pri katerih je maksimum označene vrednosti manjši od te vsote.

Avtomobilska nesreča na Gorenjskem. V Podbrezju je povozil do mrtvega neki veleposesetnik, ko se je vračal z Bleda, 13 letnega gimnazijca Lado Primožiča.

Letošnji tobačni pridelek v Hercegovini je po mnenju strokovnjakov za 50% slabši, kakor je bil lani. Število odobrenih steblic v celi Hercegovini znaša 185 milijonov. Vzrok slabe trgatve je v glavnem velika suša. Kljub suši pa je ostal tobak zdrav ter bo kvaliteta odlična.

Na otokih srednje Dalmacije je nastopilo pomanjkanje pitne vode. V mnogih krajih so se posušili celo studenci, česar še najstarejši ljudje ne pomnijo.

Revizija zalog vina in opojnih pijač. Ugotovljeno je, da prodajalci vina in žganja, kakor tudi razne vinorejske zadruge ne prijavljajo svojih zalog, ki so podvržene davku na vino; zato je finančno ministrstvo odredilo, da se od 1. avgusta dalje vršijo revizije zalog pri vseh ustanovah in privatnikih.

Zrtev eksplozije v vagonu na zemunskem kolodvoru je postal znani slovenski zadrugar Janko Lesničar. Pogreb tragično preminulega direktorja oblastne zadruge v Čupriji gosp. Janka Lesničarja se je vršil v Celju v petek dne 7. t. m.

Izvozna kontrola za izvoz svežega grozdja in svežih sliv se prične s 15. avgustom; do takrat je izvoz popolnoma prost. Kontrola za drugo sadje se prične z 12. septembrom.

Lokomotiva padla v 400 m globok prepad. Na električni železnici med mestom Chur in Engadin v Švici se je med vožnjo odtrgala velika skala, ki je priletela naravnost na stroj ter ga prevrnila. Stroj je padel v 400 m globok prepad. Strojevodja je bil mrtev, medtem ko se ostalemu osebju ter potnikom ni ničesar zgodilo.

Najstarejši uradnik na svetu je menda John Vooshis, uradnik načelnega volilnega katastra za mesto Newyork, ki je te dni dovršil 102 leti. Kljub svoji visoki starosti pa prihaja še vsak dan redno v svojo pisarno, da opravi svoje delo.

Vsi enako. Bolgarski minister Girginov namerava izdelati načrt novega zakona o pokojninah. Velike pokojnine bodo v Bolgariji zmanjšali, male povečali, tako da bodo vpo-kojenci dobivali več ali manj enake prejemke.

Demonstracije proti papeškemu nunciju v Pragi so se pretekli teden ponovile. Demonstranti so zahtevali, da nuncij odide iz Prage, ker je povzročil odstop priljubljenega nadškofa Kordača.

Ban drinske banovine je ukinil banovinske takse na živinske listke, ki je znašala 2 Din za glavo drobnice in 5 Din pri govedu. Znižana je tudi banovinska pristojbina na prenos lastnika živine, in sicer od 1.5 na 1%. G. ban je napravil ta korak radi olajšanja živinske kupčije.

Učinkovito borbo proti verižništvu je začel guverner države Oklahome, ki je dal zapreti 3106 vrečev petroleja, ker petrolejski industriji niso hoteli do 1. avgusta znižati cene na en dolar. Nad vreleci je razglasil obredno stanje in jih dal zastražiti.

Španska vlada je odredila žigosanje vseh v obtoku se nahajajočih španskih bankovcev od 10. avgusta dalje. Od 10. septembra dalje bo izdajala Španska banka le še žigosane bankovce, in po 20. septembru uradi in občinstvo ni več primorano sprejemati nežigosane bankovce. V najkrajšem času bo izdala vlada nove republikanske novčance.

Ogromen požar v Carigradu. Ogromen požar je nastal pretekli teden v Carigradu, ki je uničil celo mestno četrt. Gasilci in vojaške čete se skupaj s prebivalstvom z vsemi silami bore proti požaru. Pogorelo je 150 hiš.

Sovjeti grade ogromne silose (shrambe) ob Črnem morju. V pristanišču Herson gradi državno podjetje Hliebostroj največji silos v Evropi, ki bo namenjen izvozu pšenice. Kapaciteta silosa bo znašala 50.000 ton. Dva enaka silosa bodo gradili tudi v pristanišču v Odesi. Lansko leto pa je bil dograjen silos s kapaciteto 41.000 ton v Nikolajevsku.

Poljska odpušča uradnike na veliko po vseh ministrstvih. Predvsem je zmanjšala število uradnikov v pravosodnem, železniškem in prosvetnem ministrstvu. Prosvetno ministrstvo je odpustilo 1900 ljudskošolskih učiteljev. To bo dalo povod, da bodo zaprli okoli 2000 šol.

Kakšna bo svetovna vinska letina? Mednarodni poljedelski urad je izdal poročilo o stanju vinogradov v Evropi in Severni Afriki in pravi, da bo letošnji pridelek po količini v Franciji, Španiji in Italiji srednji, v Jugoslaviji, Bolgariji in v Severni Afriki dober.

Najstarejša zakonec v državi živita v Blači pri Pločniku v Srbiji. To sta Stanko in Milena Milenković. Mož je star 106 let, žena pa 114 let.

Avtomobilska nesreča. Brzovlak Milan—Genua je v bližini Cordonea povozil avto, v katerem se je peljalo osem kmetov na izlet. Avto je bil popolnoma razdejan in vseh osem kmetov ubitih.

Skupina gorenjcev v pestrih narodnih nošah, ki so se udeležili kmetijskega praznika na Krškem polju pod vodstvom leškega župana g. Azmana.

Fordove tovarne so izdelale v prvi letošnji polovici 538.000 avtomobilov, to je 450.000 avtomobilov ali 45% manj kot v prvi lanske polovici.

Vodja Zeppelinove odprave na severni tečaj je odklonil sovjetsko odlikovanje, katero mu je bilo ponudeno za njegovo uspešno vodstvo ekspedicije.

Ločitev cerkve od države v Španiji bodo izvedli v Španiji. Španija ne bo imela državne cerkve. Odpravili se bodo cerkveni redovi, njihova imetja se bodo nacionalizirala, država ne bo podpirala nobene cerkve.

Strašne poplave so nastale v zadnjem tednu na Kitajskem. Poplave so do ponedeljka zahtevale že tisoč smrtnih žrtev. Petdeset tisoč ljudi je brez strehe in izpostavljeno lakoti in boleznim.

Jugoslovanski kmetje na poučnih tečajih na Češkem. Iz Jugoslavije bo poslanih iz vsake banovine po 10 naših kmetov na enoleten praktičen poučni tečaj na Čehoslovaško. Drinska banovina je odposlala že 10 svojih gojenčev.

Na državni nižji gozdarski šoli v Mariboru prične šolsko leto 1. oktobra 1931. Šola je dveletna. Pouk se deli v dva kurza in sicer: a) v enoletni kurz za one kandidate, ki imajo samo osnovno šolo; b) v dvoletno nižjo gozdarsko šolo za one kandidate, ki imajo dva razreda gimnazije ali pa realne gimnazije (realke odnosno 4 razrede meščanske šole). Prosilci z ljudskošolsko izobrazbo morajo s sprejemnim izpitom dokazati, da imajo zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V prvi vrsti se bodo v ta učni zavod sprejemali sinovi malih in srednjih gozdnih posestnikov, ki ostanejo na gozdnem posestvu kot bodoči gospodarji, v drugi vrsti šole proslci, ki reflektirajo na državno službo. Pravilno kolikovanje lastnoročno pisane prošnje za sprejem je poslati najkasneje do 1. septembra 1931 ravnateljstvu državne nižje gozdarske šole v Maribor. Prošnjam je priložiti: a) krstni list, b) domovnico, c) zadnje šolsko odnosno odhodno izpričevalo, d) zdravniško izpričevalo, e) npravstveno izpričevalo, pri onih proslcih, ki ne prestopajo neposredno iz kake šole in f) izjavo starišev odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja. Gojenci stari izpod 16 let in nad 24 let se ne sprejemajo. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 Din. Pridnim in ubožnim učencem se bodo po možnosti dovolila popolnoma ali pa do polovice prosta mesta v internatu.

Gospodarstvo

Zborovanje hmeljarjev v Žalcu

Kakor vsako leto, se je tudi letos vršilo pred sezijo veliko zborovanje hmeljarjev in sicer v nedeljo, 2. avgusta t. l. v prostrani Roblekovi dvorani v Žalcu. Udeležba je pokazala, da se vsi hmeljarji dobro zavedajo položaja, v katerem se nahajajo. Dejstvo je, da je od dobre ali slabe prodaje odvisno v kakšni meri bo pel boben po Savinjski dolini. Kdor razmer ne pozna, niti ne sluti, s kakšnim strahom vse pričakuje letošnje prodaje. Do tedaj še vse čaka, še veljajo plačilni odlogi posojilnic, bank, trgovcev, obrtnikov itd. Potem se bo streslo — ena petina dobrih kmetij visi, kot kaplja na veji. V resnici: Savinjska dolina je kot pobeljen grob!

Ob določeni uri je otvoril zborovanje g. Mihelčič, kot podpredsednik »Hmeljarskega društva za Slovenijo«, mesto obolelega predsednika g. Robleka. Uvodom je pozdravil vse množestveno zbrane hmeljarje in pojasnil pomen današnjega zborovanja. Nato je prešel na 1. točko dnevnega reda: Stanje hmeljarskih nasadov. Tozadevno poročilo je podal tajnik, šol. upr. v. p. g. A. Petriček. Naglašal je, da so se nasadi, kakor pri nas, tako tudi v drugih krajih države skrčili, ne pa toliko, kakor prinašajo tozadevna poročila. Nasadi sami so tudi letos mnogo slabši, kot druga leta, na Češkem in v Nemčiji, kar seveda iz poročil ni mogoče dognati.

Pri drugi točki dnevnega reda se je razpravljalo o pričetku obiranja hmelja. Prvi je govoril g. Petriček, ki je med drugim sporočil tozadevne sklep društvenega odbora, namreč, naj bi se obiranje letos pričelo že 10. avgusta. O tej točki se je razvila zelo živahna debata, v katero so posegli gg. Skaza, Plaskan, Marinc, Plavšak, Gorček, ing. Dolinar, Jošt, Dr. Šlibar in drugi. Po večini so se vsi izjavili, da je treba pričeti z obiranjem 10. avgusta, ker boljše je pričeti par dni prej, kot par dni pozneje, da ne bo preveč trpela zelena barva hmelja. Seveda je to prosto dano vsakemu hmeljarju, ker vsak sam svoje nasade gotovo pozna in ve tudi, kdaj je hmelj dozorel.

Sledila je razprava o mezdi hmeljskim obiralcem. G. Mihelčič je poročal, da je gl. odbor sklenil naslednje mezde: brez hrane po 2.—Din od škafa (mernika) in s trikratno toplo hrano 1'50 Din od škafa. Tudi o tej točki se je pridno debatiralo. Zaključek debate je naslednji: več kot prej omenjeno hmeljarji ne morejo plačati pod nobenim pogojem. To tako pa kot je sklenil gl. odbor se bo plačevalo, četudi se pri sedanjih cenah težko, vendar bodo morali obiralci vestno in lepo obirati in bodo tudi sedanjim časom primerno zaslužili. Po vseh vesteh bo naval obiralec v Savinjsko dolino velikanski, ker ljudje nimajo zasluzka; posebno s hrvatske strani je veliko ponujanja. Pošteni delavci bodo vsi dobili delo.

Pri slučajnostih je poročal g. Mihelčič, kak uspeh sta imela z urednikom Hmeljarja in okr. km. referentom g. ing. Dolinarjem, ko sta se mudila v Beogradu, kjer sta intervenirala pri raznih ministrstvih in predložila spomenico, ki se nanaša na dolgoročno posojilo v znesku Din 20.000.000, katerega bi dobili najbolj potrebni hmeljarji proti nizkim obrestim. V Beogradu so zagotovili pomoč in pokazali v tem pogledu polno razumevanje. Gospod Janko Kač je predlagal tozadevno resolucijo. Predlog gospoda Kača je bil soglasno in z navdušenjem sprejet.

G. Petriček je nadalje poročal, da je društvo že aprila meseca zaprosilo za polovično vožnjo hmeljarskim obiralcem in je s to zadevo imelo še mnogo težav. Ugodna rešitev

je končno zagotovljena, rešitev pa še ni dospela, vendar se pričakuje v parih dneh. Koj nato se bodo legitimacije razposlale podružnicam, katere jih bodo razdelile svojim članom. Nečlani jih bodo dobili samo tedaj, ako bodo plačali članarino, kar je popolnoma pravilno.

Končno je govoril še g. ing. Dolinar, kar je hmeljarje upravičeno najbolj zanimalo: kakšne cene pričakujemo? Razmere niso nič kaj ugodne, je izjavil, nadprodukcija še vedno obstoja, konsum piva pa stalno pada. Kriva je mnogo brezposelnost, ki vlada v veliki meri na Češkem in v Nemčiji, kjer se je piva največ popilo. Delavci so bili največji konsumenti piva. Nič kaj ugodno ne vplivajo na bodočo ceno razmere v Nemčiji. Nemška marka je zaenkrat nestalna. Vsi ti drugi momenti imajo precejšen vpliv. Predvsem pa velja: obirati lep, zelen hmelj, in ga sortirati, slabega pa puščati na drogih, ga pravilno sušiti in ob pravem času basati. Za lepo blago se bo doseglo še primerno ceno. Upati je, da se bo cena gibala okoli 10.—Din, gotovega pa še danes nobeden ne ve. Hmeljar bo izhajal ob času sezi je po potrebi, tudi vsak dan da bodo hmeljarji o cenah hitro obveščeni in le temu naj verjamejo, ne pa raznim prekupcem, ki namenoma begajo hmeljarje in govorijo za svoj žep. Poročilo g. ing. Dolinarja so vsi navdušeno pritrjevali.

Ob sklepu se je g. podpredsednik še spomnil vnetega hmeljarja, g. Matija Bošnaka, ki ga letos ni več med nami in pozval hmeljarje da se v znak spoštovanja dvignejo raz sedežev, kar se je zgodilo. Apeliral je še na hmeljarje naj bodo zavedni in solidarni v teh časih, jim želel mnogo sreče pri prodaji in zaključil uspelo zborovanje.

Razglas o sprejemu gojenk v kmetijsko-gospodinsko šolo Kmetijske družbe v Ljubljani. — S 1. oktobrom 1931. se odpre trideseti tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Mobjanišča na Poljanah v Ljubljani. Teoretični del obsega verouk, vzgojeslovje, računstvo, knjigovodstvo in kmetijsko gospodarstvo, vrtnarstvo in kmetijsko kemijo. Praktično se vežbajo v kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), krojnem risanju, pranju, likanju, v mlekarstvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd. Gojenke se vadijo tudi v ravnanju z bolniki in bolno živino. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj po možnosti naslednje oblike in perilo: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in barvanih nočnih srajc ali jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, štiri kuhinjske in dva navadna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete. Če ima katera več obleke, jo tudi lahko vzame s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. predložiti zadnje šolsko izpričevalo, 3. predložiti zdravniško izpričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosežani glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. zavestati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnoročno pisane ne-kolkovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo na Kmetijsko družbo v Ljubljani, vsaj do 24. avgusta 1931. Pri sprejemu deklet v gospodinsko šolo se bo oziralo po možnosti na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin. V Ljubljani, 30. junija 1931. Kmetijska družba v Ljubljani.

Kmetije! Da se poučite o koristih, ki jih prinaša združništvo našemu kmetiskemu stanu, naročite se takoj na letošnje Kmetijsko Matice, ki izda poleg knjige o združništvu še knjigo o davkih, dalje povest in veliki kalendar za l. 1932. Vse štiri knjige za borih Din 20.— (poština posebej). Naj ne bo kmetске hiše, ki bi ne bila naročena na Kmetijsko Matice! — One gg. poverjenike, ki še niso vrnili nabiralnih pol, vljudno prosimo, da to čimprej store, da ne bi uprava določila prenizke naklade.

Najbogatejši ljudje na svetu.

Ljudje so splošno mnenja, da je Amerika dežela milijonarjev in da prebivajo tam najbogatejši ljudje. To mnenje pa je napačno in baš ameriški časopisi poročajo vse drugače.

Neko veliko ameriško časnikarsko podjetje je namreč nedavno začelo zbirati podatke o raznih bogatinah po vsem svetu. Poročevalci iz vsega sveta so nabrali ogromno tozadevnega gradiva, iz vsega pa se vidi, da žive drugod še dosti bolj bogati ljudje kakor v Ameriki.

Najbogatejši mož na svetu ni niti Rockefeller, niti Ford niti Morgan, ampak to je neki indijski »maharadža« (knez) Nizam iz Hajdevabada, ki živi v severozapadni Indiji in vlada tam nad 13 milijoni ljudi. O njegovem premoženju nihče ne ve, koliko ga je, niti on sam ne; cenijo ga pa dobri poznavalci razmer na 8 milijard zlatih nemških mark (1 marka je 14 dinarjev).

Samo v zakladnici tega bogataša leži draguljev, cekinov in nekovanega zlata za več kot za 2 milijardi mark. Za časa vojne je ta mogočnejši daroval angleški vladi 200 milijonov mark. Ko pa se je peljal enkrat v glavno mesto Indije, v Delhi, na obisk k angleškemu podkralju, so napravili zanj poseben luksuzni vlak, sestoječ iz 20 razkošno opremljenih vagonov, na štirih tovornih vlakih pa so peljali za njim njegovo prtljago, med drugimi 400 avtomobilov. Letne dohodke tega gospoda cenijo na 170 milijonov mark!

Na samem Angleškem pa živi tudi 500—600 milijonarjev, ki spadajo med najbogatejše može vsaj v Evropi, če ne na svetu. Vojvodo westminsterskega, čegar bogastvo izvira še iz časa kraljice Elizabete, cenijo na 400 milijonov mark. Splošno pa dandanes niso več plemeniti najbogatejši ljudje v Angliji, ampak veleindustrijalci. Lastnika velike paroplovne družbe Allerman-a cenijo na 350 milijonov mark, pred nekaj dnevi umrli kralj diamantov Salomon Joel pa je zapustil nad 300 milijonov. »Kralj piva« lord Eweey, potem lord Derby in lord Melchette pa premorejo vsak po 200—250 milijonov mark.

Po vsem svetu je znano bogastvo Rothschildov. Danes ta rodbina res ni več tako bogata kakor je bila, ampak nekaj stotin milijonov zmorejo še vedno.

Na Francoskem je avtomobilska industrija napravila dva moža za težke milijonarje: Citroena in Renault-a. Oba pa se nikakor ne moreta meriti z izdelovalcem parfumov (dišav) Coty-jem, ki je po 40 letih neumornega dela postal najbogatejši mož v Franciji.

Silno bogat je tudi švedski »kralj vžigalic« Ivar Kreuger. Ta mož je star 50 let, je samec, pod njegovo oblastjo pa je nad 250 fabrik za vžigalice, kjer izdelajo skoro 30 odstotkov vseh vžigalic, kar jih porabijo na vsem svetu.

V Italiji je najboljši bogat mož bivši finančni minister Volpi. Ta se je pisal prej Josip Wolf. On je udeležen pri industriji tobaka, pri elektro-industriji in pri jekleni industriji.

Na Poljskem sta najbolj bogati rodbini kneza Radzivila in grofa Potockega. Ti imajo ogromna veleposestva.

Na Ogrskem pa je najbogatejši veleposestnik 29-letni princ Esterhazy, ki poseduje sam eno četrtno površine sedanje Ogrske.

V Avstriji je najbogatejši mož knez Lichtenstein, na Češkem pa sta najbogatejša moža tovarnar čevljev Tomaž Bata in trgovec s premogom Peček.

Pri nas v Jugoslaviji je najbogatejši človek Artur Drah, ki je posestnik ogromnih gozdov in največji izvoznik lesa v državi. Njega cenijo na 200 milijonov mark. Precej manj premoženja pa ima najbogatejši mož v Romuniji Mihael Dim, kajti ta premore samo »malenkost« 30 milijonov mark.

Nova tarifa za prevoz živine. 15. t. m. stopi v veljavo nova tarifa za prevoz živine med postajami na jugoslovanskih in romunskih državnih železnicah. Ta tarifa se dobi pri vseh glavnih blagajnah oblastnih železniških direktij po 20.— Din.

Poljedelska razstava v Subotici. Od 14. do 18. t. m. se vrši v Subotici poljedelska razstava s sejmom. Razstavljeni bodo proizvodi poljedelstva, živinoreje, vino, sadje, grozdje, proizvodi čebelarstva in vrtnarstva iz subotškega okraja in iz vse Podunavske banovine.

Tržna poročila.

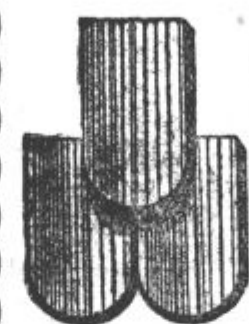
Tržne cene v Ljubljani, dne 1. avgusta 1931. Govedina: na trgu, 1 kg govejega mesa I. 14—17; II. 12—14; III. 8—10. 1 kg telečjega mesa I. 16—; II. 12—; 1 kg prašičjega mesa I. 20—22, II. 16—18, III. 14—16; 1 kg kštrunovega 12—14, 1 kg jagnjetine 18—20; 1 kg konjskega mesa I. 8, II. 6; piščanec, majhen 10—15, večji 20—30, kokoš 20—35, petelin 20—35, raca 25—35, domači zajec, manjši 8—12, večji 15—25; — Mleko, 1 liter 2-50—3, 1 kg surovega masla 25—28, 1 kg čajnega masla 36—40, 1 kg masla 30—36, 1 kg bohinskega sira 24, 1 kg sirčka 7—8, eno jajce 0-50—1; 1 liter starega vina 16—22, 1 l. novega vina 14—16, 1 čaša pive 3—4-50, 1 vrček piva 4—4-50, 1 steklenica 5-50—6; kruh 1 kg belega 4-50, 1 kg črnega 4—, 1 kg rženega 4—, 1 navadna žemlja 0-50; 1 kg jabolka I. 4—8, 1 kg hrušk I. 4—10; 1 kg moke št. 0 na debelo 350—375, na drobno 4—, št. 2 325—355, 3-75, št. 4 270—290, 3-50, št. 6 225—250, 3-25, 1 kg kaše 5—6, 1 kg ješprenja 5—6, 1 kg ješprenjčka 8—10, 1 kg otrobov 1-50—2—, 1 kg koruzne moke 2-50—3—, 1 kg koruznega zdroba 4—4-50, 1 kg pšeničnega zdroba 5—, 1 kg ajdove moke I. 6—7, II. 5—, 1 kg ržene

moke 3-50, stot pšenice 210—220, rži 200—210, ječmena 190—200, ovsu 210—230, prosa 190—200, koruze 155—160, ajde 240—255, fižola ribničana 275, prepeličarja 325, graha 8—10, leče 10—14; 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 460, m³ trdih drv 100—145, mehkih drv 70; q sladkega sena 75, pol sladkega sena 60—70, kislega sena 50—55, slame 50; 1 kg graha v strožu 2—4, 1 kg luščenega graha 6, 1 kg fižola v strožu 2—4, 1 l fižola luščenega 3, 1 kg čebule 2—3, 1 kg česna 10—12, 1 kg krompirja novega 1—1-25, 1 kg repe 1, 1 kg kisle repe 4— Din.

Cene mesu v radovljiškem srezu. Z ozirom na cene živine so se na pritisk sresk. načelstva določile do nadaljnjega (do konca sezone) te-le cene mesu, ki se

smatrajo za enkrat za primerne: govedina s kostmi I. 15—, II. 13—, III. 10—; brez kosti I. 20— II. 17—, III. 14— Din; teleta s kostmi I. 18—, II. 16—, III. 14— Din. Cena teletini brez kosti se bo naknadno določila; Prašiči: I. kare 20— (za Bled 22-0), II. kare 18—, III. kare 14— Din. Pripominja se, da je bilo znižanje cen mesu v našem okraju že nujno potrebno. Treba je, da se zaščitijo interesi kmeta — producenta in konzumenta. Pričakujemo, da se bodo cene mesu po seziji še bolj znižale. Uvidevni mesarji so sami spoznali, da morajo radi pocenitve živine s ceno navzdol. Tisti pa, ki tega ne uvidijo in ki ne bodo znižali cene mesu, bodo pač imeli opravka s sodiščem. Dolžnost občinskih in drugih organov je, da vsako tozadevno nepravilnost prijavijo.

Opeko in strešnike

vseh vrst, za zidavo hiš, iz znanih karlovskih opekarn

„ILOVAC“

dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
»EKONOM«, LJUBLJANA Kolodvorska ulica št. 7

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1898

v Kandiji v lastni hiši

— Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost, izplačuje točno — Rentni davek plačuje sama iz svojega

Kako pridelati mnogo dobrega blaga?

Vzemimo pa pomoč ona tehnična sredstva, ki povzročajo večje in boljše pridelke, obenem pa zmanjšajo pridelovalne stroške. Eno teh sredstev je:

Apneni dušik, ki vsebuje 16—20% dušika in do 70% apna, to je skupne 80—90%, rastlinske hrane. Apneni dušik vpliva blagodejno na vse posevke. Travniki dajo bujno in dobro seno. Na njivah, vinogradih in sadonosnikih povzroči apneni dušik večji pridelek tako kakovostno kakor količinsko.

Nitrofoskal-Ruše pa vsebuje vse potrebno rastlinsko hrano: dušik, fosforne kisline, kalij in apno. Vse to nadomestuje vsa ostala enostranska umetna gnojila in je prikladno za vse posevke in vsako semijo.

Apneni dušik in Nitrofoskal-Ruše se lahko naroči pri „EKONOM-u“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7, ali pa pri:

Tvornici za dušik d. d., Ruše pri Mariboru

ki raziskuje tudi semijo in daje navodila za umno uporabo umetnih gnojil.

POLNOMASTNI,
POLMASTNI in
TRAPISTOVSKI

SIR

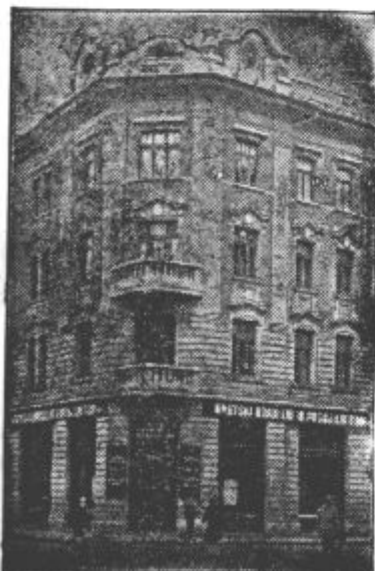
ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah.

EKONOM

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 7

Kdor oglašuje,
ta napreduje!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetški hranilni in posojilni dom

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavlj. „KMETSKI DOM“

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 5 1/2%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7%, brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev

Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročtvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

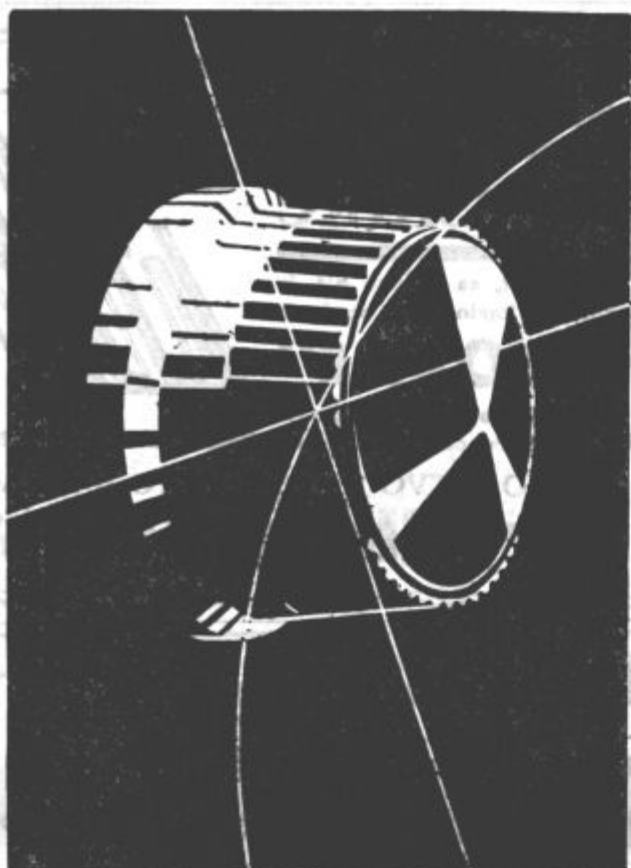
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2,

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3

„Adler“ Edino prava „Gritzner“ kolesa kolesa kolesa

kojih svojstvo je lahek tek in izborna kakovost, dobite samo pri
Najboljša kvaliteta. Nizke cene. **Jos. Petelinc, Ljubljana** Nizke cene. Najboljša kvaliteta.

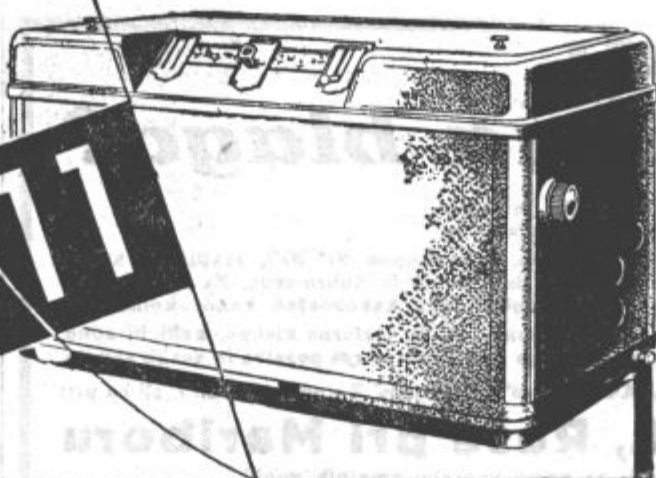
Samo eden edini gumb za ravnanje. Brez še tako tihega žvižganja, brez hrupa. Eden edini gumb na vsakem prejemu 2511! Koliko je to stalo truda. To so najboljša dela tehnika. Najbolji rezultati preciznega dela. Najdovršenejša dela inženjerske umetnosti in spretnosti.

Radi tega edinega gumba so ustanovili cele delavnice, ateljeje za preizkušnje, laboratorije. Nепrestano, težko delo — delo enega gumba. Ali ta edini gumb predstavlja ogromni napredek na polju radio-tehnike.

Philips-ov prejemnik 2511 z enim gumbom za ravnanje.

**PHILIPS
PRIJEMNI
APARAT**

2511

Prodaja na ugodne mesečne obroke
Pogoje, kataloge in cenike pošljemo brezplačno

Generalno zastopstvo:

„Centra“ trgovina radio-aparatov, gramofonov, koles, šivalnih strojev itd.
Ljubljana, Masarykova cesta šte. 12
(nasproti kolodvora — palača Vzajemne zavarovalnice) 1008

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“ - Ljubljana
Dunajska cesta 46. Telefon 26-26

ZASTOPNIKE

za prodajo šivalnih strojev, separatorjev, koles, gramofonov, elektrotehničnih predmetov i. t. d. pod zelo ugodnimi pogoji sprejememo „CENTRA“ trgovina šivalnih strojev i. t. d. Ljubljana, Poštni predal 248.

Laneno olje in vse v stroko
Firnež spadajoče
Emajlne in blago ku-
ostale lake pite dobro,
Oljnaté barve solidno in
Lanene tropine po zmer-
nih cenah pri

Ali si že član Kmetijske Matice?

**150 do 300
dinarjev**

dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamki! — **Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307.**

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER
Ljubljana, Gosposvet-ska cesta št. 12

Zahtevajte informacije

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Velika salona
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske oblo-ke. Lepa izbira svilenih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite po vzorcu!

Vajenca

krepega, za mizarstvo obrt, z vso ozkrbo v hiši, sprejemem takoj

Avust Černe, Zgornja Šiška 122, Ljubljana VII

EKONOM

**OSREDNJA GOSPODARIKA
ZADRUGA V LJUBLJANI,
KOLODVORSKA ULICA 7**

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo bananaško in domačo moko, krmila, specerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE

Podružnica: Maribor, Novi Sad Lastnik: Franjo Medić